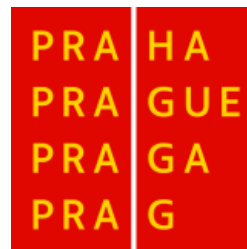

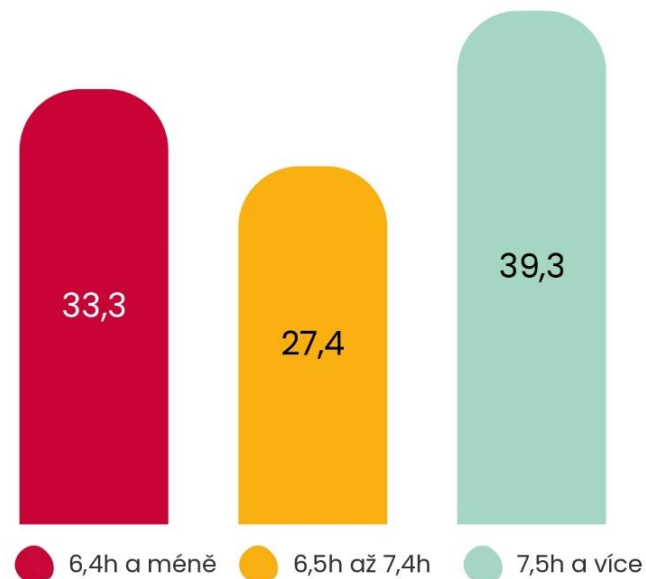
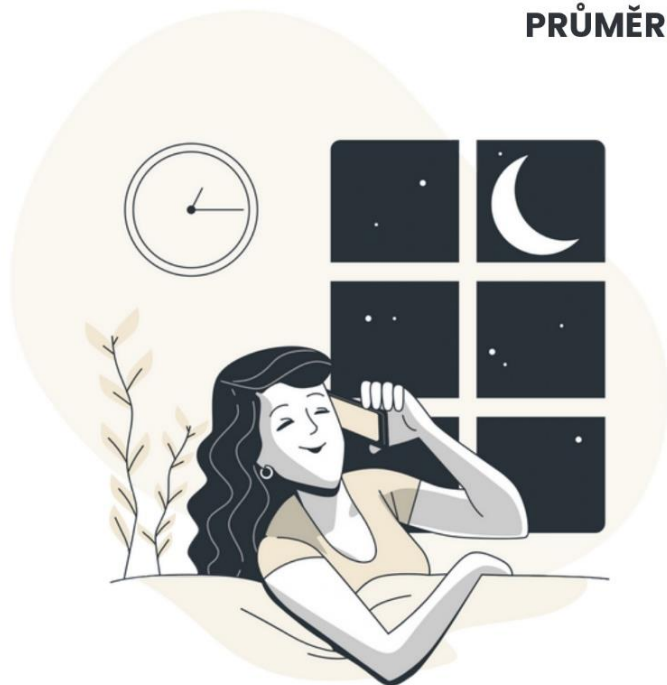
Zdravý spánek jako součást školské prevence a kurikula

Praha, 13. 3. 2026

Výzkumná data ke spánku

PRŮMĚRNÁ DOBA SPÁNKU

39,3 %

žáků spí průměrně
alespoň 7,5 hodiny a více,
tedy potřebný čas.

33,3 %

žáků spí průměrně
méně než 6,5 hodin,
což je výrazně nedostatečné.

Výzkumná data ke spánku

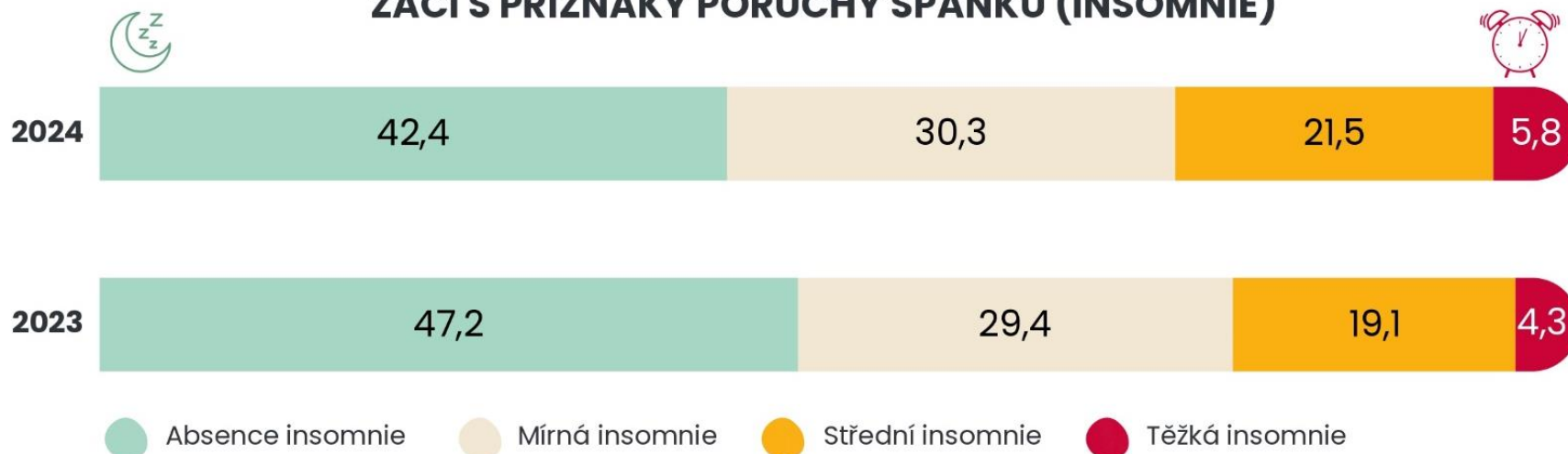
39,3 %

žáků spí průměrně
alespoň 7,5 hodiny a více,
tedy potřebný čas.

33,3 %

žáků spí průměrně
méně než 6,5 hodin,
což je výrazně nedostatečné.

ŽÁCI S PŘÍZNAKY PORUCHY SPÁNKU (INSOMNIE)

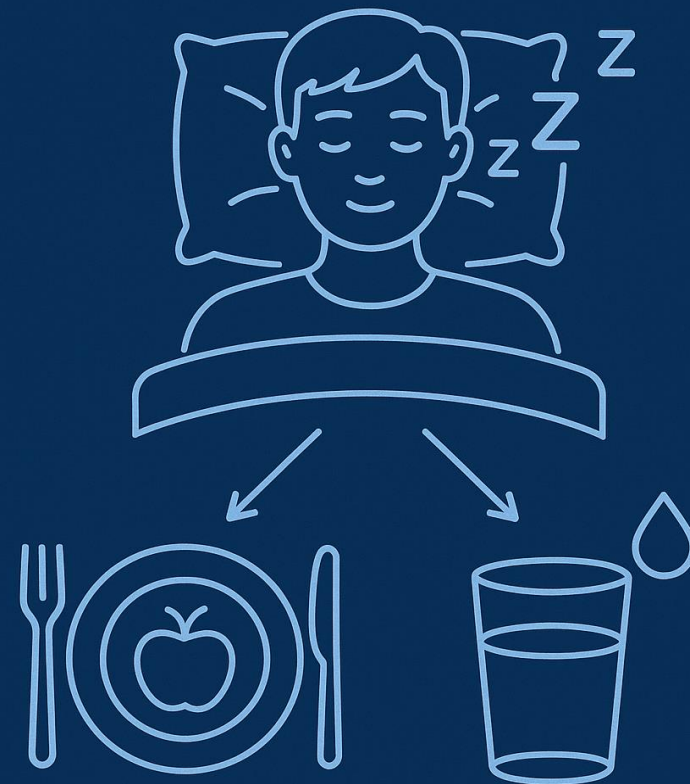

Zdravý spánek jako životní priorita

SPÁNEK

JE FYZIOLOGICKOU NUTNOSTÍ
ROVNOCENNOU JÍDLU A PITÍ

Zdravý spánek jako životní priorita

Nedostatek kvalitního spánku u dětí negativně ovlivňuje:

- Schopnost soustředit pozornost
- Schopnost produktivně pracovat
- Odolnost vůči stresu
- Emoční regulaci
- Práci s pamětí

**Jak pracovat s tématem v
prostředí školy**

Jak pracovat se spánkem v prostředí školy

ŠVP - Školní vzdělávací program

KK: Osobnostní a sociální

OVU: Aktivně přispívá ke zvyšování osobního wellbeingu

PPRCH – Primární prevence rizikového chování

Nespecifická prevence
a podpora wellbeingu

Jak pracovat se spánkem v prostředí školy

➤ Diskuse o významu a přínosech spánku

Cílem je posílit povědomí žáků o klíčové biologické funkci spánku a jeho nezastupitelné roli pro fyzickou i psychickou pohodu.

➤ Tvorba vlastních zásad spánkové hygieny

Diskuse s žáky o zásadách zdravé spánkové hygieny, nechat žáky sestavit vlastní zásady, porovnávat doporučení dostupná na internetu či výsledky studií a vytvořit vlastní informační leták pro ostatní třídy.

➤ Vedení spánkového deníku

Žáci si po dobu několika dní zaznamenávají čas uložení ke spánku, dobu usínání, čas probuzení, subjektivní pocity ráno a během dne a možné vlivy (např. používání technologií, stravování, psychická zátěž). Následně reflektují, jaké faktory pozitivně či negativně ovlivňují jejich spánek.

➤ Třídní výzva/soutěž ke zdravým spánkovým návykům

Soutěž zaměřená např. na počet dní v týdnu, kdy žáci dosáhnou alespoň osmi hodin spánku. Gamifikovaná aktivita může podporovat motivaci a budování pozitivních návyků.

Jak pracovat se spánkem v prostředí školy

➤ Zkoušení relaxačních technik

Praktický trénink jednoduchých relaxačních a meditačních cvičení, dechových technik či jógových pozic, které mohou pomáhat při zklidnění organismu před usnutím.

➤ Sdílení večerních rituálů

Formou hraní scének nebo diskuse mohou žáci prezentovat své večerní rutiny a reflektovat a sdílet s vrstevníky, co jim osobně pomáhá při usínání.

➤ Diskuze o vlivu digitálních technologií na spánek

Diskutovat vliv obrazovek (modrého světla) na kvalitu spánku, vliv digitálních technologií na psychické rozpoložení či fenomén FOMO (strach ze zmeškání něčeho). Cílem je porozumět souvislostem a hledat strategie redukce negativních dopadů.

➤ Snění a jeho vztah k psychickému stavu

Diskuze o tom, jak stres, únava nebo míra wellbeingu ovlivňují kvalitu snění. Možné propojení s výukou biologie či psychologie.

Jak pracovat se spánkem v prostředí školy

➤ Vizualizace snů

Žáci mohou psát nebo kreslit obsah svých snů (např. nejzajímavější, nejveselejší, nejpodivnější sen za poslední měsíc), a následně téma dále rozvíjet v rámci skupinové diskuze.

➤ Spánek a snění v kultuře

Pátrání po využití motivů spánku a snění v literatuře, filmech či výtvarném umění. Analýza symboliky spánku a jeho interpretací v různých kulturních kontextech.

➤ Spánek ve zvířecí říši

Nechat žáky vytvořit přehledové tabulky s informacemi o délce spánku různých druhů zvířat, provést komparativní analýzu v porovnání s člověkem a primáty, hledat mezi živočišnými druhy „největší spáče“ atd.

➤ Spánkové návyky domácích mazlíčků

Žáci reflektují a zaznamenávají spánkové režimy svých domácích zvířat. Lze využít pro diskuzi o přirozených biorytmech organismu.

Jak pracovat se spánkem v prostředí školy

➤ Spánkové návyky v různých kulturách

Žáci mapují, jak se spí v různých kulturách, co je to siesta apod. či jak se přístup ke spánku vyvíjel v průběhu historie, např. jak spali lidé ve středověku. Lze propojit s dějepisem či zeměpisem.

➤ Výzkum ve škole

Žáci připraví a provedou statistické šetření např. mezi mladšími spolužáky, kolik hodin denně spí, jak hodnotí svůj spánek. Možno spojit s výukou matematiky.

➤ Výzkum v rodině

Žáci si připraví a provedou průzkum u členů rodiny, kolik hodin denně spí, jak hodnotí svůj spánek, jak dodržují zásady spánkové hygieny. Možno spojit např. s výukou biologie, kdy v každém věku máme trochu odlišnou potřebu.

➤ Tematický/projektový den

Všechny výše uvedené aktivity je možné kombinovat v rámci tematického dne věnovaného spánku. Pro zpestření si mohou žáci tento den ve škole obléknout pyžama nebo spánek jinak kreativně tematizovat.

Doporučené postupy a odkazy

Kde hledat pomoc

1. Změna návyků
2. Lékárna
3. Praktický lékař, ORL či psycholog/terapeut
4. Spánková poradna nebo spánková laboratoř

Doporučená literatura a odkazy

<https://www.opatruj.se/>

Bc. Roman Petrenko

roman.petrenko@csspraha.cz

